

Kolarin-radan liikenneselvitys, tarveselvitys ja hankearviointi

Suunnittelussa selvitetään Kolarin radan peruskorjaus- ja kehittämistarpeet esiselvitystarkkuudella myöhempiä suunnitteluvaiheita varten. Kohde on sisällytetty Väyläviraston suunnitteluohjelmaan 2023–2026.

Nykytila

Tornion ja Kolarin välinen rataosuus on noin 183 km. Ratayhteys palvelee nykyisin raakapuun kuljetuksia Kolarista ja Pellosta sekä yöjunaliikennettä Kolariin.

Laurila–Tornio–Haaparanta-rataosuudella käynnissä oleva sähköistyshanke valmistuu 2024. Laurila–Tornio-rataosuus on osa TEN-T-ydinverkkoa ja valtakunnallista rautateiden pääväyliä. Tornio–Kolari-rataosuus kuuluu muuhun rataverkkoon. Tornio–Kolari-rataosuus on peruskorjattu 2008–2011. Pellon ja Kolarin raakapuuraiteistot on laajennettu ja peruskorjattu 2021–2022.

Raakapuujunat, 27 vaunua, pituus noin 600 m, voivat kohdata Kemin ja Kolarin välillä vain Pellossa. Kohtauspaikkojen välinen etäisyys on 125 km. Rataosuuden välityskyky on rajallinen ja liikenteen lisääntyminen aiheuttaisi todennäköisesti haasteita liikennöintiin. Rataosuuden liikennettä voivat lisätä mm. Hannukaisen kaivoshanke sekä lisääntyvät raakapuukuljetukset.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeeseen kuuluu kolme esisuunnittelutasoista selvitystä: liikenteellinen selvitys, tarveselvitys sekä sähköistys selvitys. Näiden avulla luodaan ajantasainen kokonaiskuva Kolarin radan kehittämisestä. Peruskorjaus- ja kehittämistarpeet määritellään hankearvioinnin vaatimalla tarkkuudella. Laadittavien selvitysten perusteella voidaan tehdä päätös rataosan kehittämisestä.

Keskeiset peruskorjaustarpeet kohdistuvat tukikerroksen paksuuteen, routakohteisiin sekä Koskenojan ratasiltaan. Ensisijaiset kehittämistoimenpiteet parantavat välityskykyä Niemenpään uuden liikennepaikan sekä Sieppijärven turvalaitevarustelun myötä. Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on esitetty Tornio–Kolari -rataosuuden sähköistämistä, mikä aiheuttaisi myös muutoksia Kolarin liikennepaikkaan.

Hanke jatkuu tarvittavilla lisäselvityksillä sekä ratasuunnitelmilla vuosina 2025–2028.

Päivitetty: 25.11.2025

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/tornio-kolari>

Aikataulu

- Kemi–Kolari-liikenneselvitys, valmistunut 05/2023
- Kemi–Isohaara–Laurila ratageometriatarkastelu, valmistunut 05/2023
- Tornio itäinen–Kolari-tarveselvitys sekä Sn120 -tarkastelu 05/2023–09/2024
- Tornio itäinen–Kolari sähköistyksen esiselvitys 08/2023 – 03/2024
- Tornio itäinen–Kolari hankearviointi ml. päästölaskenta 09/2023–09/2024

Kustannukset

Hankearvioinnissa on tutkittu seuraavia kokonaisuuksia (kustannukset tasossa MAKU 145, 2020 = 100):

- peruskorjaus n. 9 M€
- kehittäminen Ve 1, liikenneturvallisuus ja esteettömyys, n. 10 M€
- kehittäminen Ve 2, sähköistys, n. 104 M€
- kehittäminen Ve 3, välityskyky, n. 9 M€
- kehittäminen Ve 4 = Ve 1 tasoristeykset + Ve 2 sähköistys + Ve 3 Niemenpää, n. 113 M€

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Kolarin-radän liikenneselvitys, tarveselvitys ja hankearviointi

Keskeiset vaikutukset

+ Lisääntynyt välityskyky parantaa täsmällisyyttä sekä mahdollistaa lisäliikenteen.
+ Sähköistys alentaISI liikennöintikustannuksia ja päästöjä sekä mahdollistaisi myös päiväaikaisen henkilöjunaliikenteen.

- Rakentamisen aikaiset vaikutukset junaliikenteen osalta.

Paras HK-suhde Ve 1:llä = 0,17. Ve 2 ja Ve 4 = 0,13. Välityskyvyn parantaminen ei johda suoriin matka-aikahyötyihin.

Riskit

Rakentamisen aikana on huolehdittava erityisesti kasvavan tavaraliikenteen tarpeista. Välityskykyä lisäävien kehittämistoimenpiteiden toteuttamista jo ennen peruskorjausta tulee harkita.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankkeesta on valmistunut hankearviointi. Hanke toteuttaa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yleistavoitteita erityisesti saavutettavuuden ja tehokkuuden näkökulmista.

Hanke parantaa lisääntyvän tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa lisäliikenteen ilman häiriöiden merkittävää lisääntymistä. Hanke parantaa jossakin määrin pitkämatkaisen henkilöliikenteen toimintaedellytyksiä ja lyhentää matka-aikoja.

Hankkeen liikenneturvallisuusvaikutukset syntyvät erityisesti tasoristeysten parantamisista ja poistoista. Lisäksi sähköistyshanke vähentäisi liikennöinnin päästöjä.

Lisätietoa

Väylävirasto, Projektipäällikkö Arja Lesonen, p. 029 534 3520
Väylävirasto, Yksikönpäällikkö Anna Miettinen, p. 029 534 3837
Väylävirasto, Asiantuntija Marko Nyby, p. 029 534 3434